

Abies concolor (Jedle ojíněná)

synonyma: *A. f. atrovioacea*, *A. f. pendula*, *A. subsp. baja-californica*, *A. subsp. lowiana*, *A. subsp. martinezii*, *A. subsp. viridula*, *A. var. baja-californica*, *A. var. lowiana*, *A. var. martinezii*, *A. var. pendens*, *A. var. pendula*, *A. var. violacea*, *Abies grandis var. concolor*, *Abies grandis var. lowiana*, *Abies lasiocarpa var. pendula*, *Abies lowiana*, *Abies lowiana var. pendula*, *Abies lowiana var. viridula*, *Picea concolor*, *Picea lowiana*, *Picea lowii*, *Picea parsonsiana*, *Picea parsonsii*, *Pinus concolor*, *Pinus lowiana*

čeleď: Pinaceae

oblasti: Arizona, Česká republika, Idaho, Kolorado, Maine, Massachusetts, Nevada, Nové Mexiko, Oregon, S Mexiko, Sierra Nevada (USA), Středozemí, Utah, Wyoming

Pochází ze západního pobřeží USA. Dožívá se věku až 350let. U nás je pouze uměle vysazována. Patří mezi stálezelené rostliny. Dosahuje 30 - 40 (i 60)m výšky, šířky 10m a průměru 0,9 - 1,9m. Patří mezi nejkrásnější a u nás nejlépe rostoucí jedle se vzpřímenou korunou. Tvar je kuželovitý, ke stáří válcovitý. Pod zemí vytváří hluboký kořenový systém. Borka je šedá, hladká, světle šedohnědá, později šupinovitá a rozpukaná. Pupeny jsou kulovité, silně pryskyřičnaté, nažloutlé a téměř kuželovité anebo nahnědlé a téměř kulovité, na konci zaoblené nebo zašpičatělé. Větve jsou přeslenité. Jehlice vyrůstají do všech stran, jsou srpovitě prohnuté vzhůru, mají délku 2 - 6 (i 7)cm, z obou stran modrozelenou až šedavou barvu, jakoby ojíněné, nemají ale bílé proužky na spodní straně, průduchy jsou umístěné ze všech stran, konec bývá zaoblený, občas špičatý a pryskyřičné kanálky jsou malé. Samčí šištice mají červenou, později žlutou barvu, visí volně dolů a vytvářejí se uprostřed výšky. Samičí mají barvu žlutozelenou, jsou válcovité, vzpřímené, na stranách zubaté, dlouhé 2,5 - 3cm, široké 2,8 - 3,5cm, podpůrné šupiny ze šištice nevyčnívají a nacházejí se na vrcholu. Později z nich vznikají válcovité šišky zelenočervené barvy, dlouhé 7 - 12cm a o průměru 3cm. Obsahují 0,8 - 1,3cm dlouhá, 3mm široká žlutohnědá okřídlená semena. Existují vnitrodruhové taxony:

- 'Albospica' - jehlice při rašení bělavé, později zelené
- 'Archer's Dwarf' - zakrslý kulovitý až rozkladitý nakonec kuželovitý habitus; v 10ti letech výška 1,5m, šířka 80cm; jehlice více modré a kratší
- 'Argentea'/f. *argentea* - habitus pravidelný; jehlice stříbrobílé
- 'Aurea' - robustní; při rašení žluté, později stříbrošedé
- 'Biella' - zakrslý habitus; větve modré
- 'Big Shot #14' - kompaktní vzpřímený habitus; jehlice modré, menší
- 'Birthday Broom' - čarověník; zakrslý a plochý habitus; v 10ti letech šířka 15cm
- 'Blue Cloak' - převislý habitus se vzpřímeným silným kmenem; jehlice namodralé
- 'Blue Globe' - zakulacený habitus; jehlice namodralé
- 'Blue Select' - jehlice modré
- 'Brady' - čarověník; zakrslý habitus
- 'Brevifolia' - jehlice krátké, tuhé, matné 2x širší, na konci tupé; rychlý růst
- 'Bryce Canyon' - zakrslý široce kulovitý habitus; roční přírůstek 3cm; jehlice modré, dlouhé 1cm
- 'Butzii' - jehlice směřují kupředu, zejména na koncích větví
- 'Candicans' - úzce vzpřímený pyramidální habitus; jehlice stříbřitěmodré
- 'Compacta'/f. *violacea compacta*/var. *glauca* 'Compacta'/'*Glauca Compacta*' - nepravidelný zakrslý keř; výška ve 20ti letech 2m; jehlice modré, dlouhé 2,5 - 4cm; pomalý růst
- var. *concolor* - Sierra Nevada; jehlice dlouhé 2 - 4 (i 6)cm, u spodních větví konec bývá mírně vykrojený, na horní straně (7 -) 12 (i 18) řad průduchů; šišky modrozelené nebo růžovofialově ojíněné
- 'Conica' - zakrslý široce kuželovitý habitus; větve husté, vodorovné; jehlice dlouhé 2 - 4cm
- 'Černošice' - zakrslý široce kulovitý habitus; roční přírůstek 3cm; jehlice modré, dlouhé 1cm

- 'Domschke' - zakrslý; roční přírůstek 2,5cm
- 'Dwarf Blue' - zakrslý habitus; jehlice namodralé
- 'Dwarf Globe' - zakrslý habitus; výška do 90cm; jehlice husté, modrozelené
- 'Elkins Weeping' - převislý habitus; jehlice tmavězelené
- 'Fagerhult' - převislý kaskádovitý habitus, s oporou převislý; jehlice modré až šedomodré, delší
- 'Falcata' - jehlice srpovitě vzhůru zakřivené
- 'Fastigiata' - sloupovitý až kuželovitý habitus; větve krátké, vystoupavé; jehlice šedozeleňé
- 'Gable's Weeping' - kopulovitý až plazivý habitus; větve převislé; jehlice kratší tmavě šedozeleňé; pomalý růst
- 'Glaucia Horstman'
- 'Glenmore' - vzpřímený hustý kuželovitý habitus; jehlice modrozelené
- 'Globosa' - zakrslý kulovitý habitus; šířka do 70cm; větve krátké; jehlice méně namodralé
- 'Green Globe' - kulovitý habitus; jehlice zelenější
- 'Hexe' - zakrslý rozkladitý až polštářovitý habitus; jehlice šedomodré, ojiněné
- 'Hillier's Dwarf' - čarovník; zakrslý rozkladitý habitus
- 'Husky Pup' - kuželovitý zakrslý habitus; v mládí polštářovitě plochý vrchol; v 15ti letech výška i šířka 40cm; jehlice bledě šedozeleňé, dlouhé do 2,5cm
- 'Igel' - zakrslý hustý kulový habitus; světlezelené jehličí; roční přírůstek 1,5cm
- 'La Veta' - čarovník; zakrslý; roční přírůstek 2,5cm
- var. lowiana/var. lasiocarpa/A. lowiana - kuželovitý habitus; výška 25 - 30 (i 75)m; kůra ve stáří tlustá, rýhovaná; větve v pravidelných přeslenech, v mládí šedozeleňé, jemně ochlupené až holé, pupeny malé, hodně pryskyřičnaté; jehlice dlouhé (2 -) 4 - 6cm, u spodní větvi bývá konec zaoblený, na horní straně mají (5 -) 7 (i 9) řad průduchů, na spodní straně má 2 modrobílé stomatální pruhy
- 'Masonic Broom' - zakrslý nepravidelný habitus; jehlice ploché, tupé, seskupené na etážovitých vodorovných větvích
- 'Mike Stearn' - kulovitý zakrslý habitus; jehlice bleděmodré nebo zelenosivé, kratší, dlouhé do 1cm; roční přírůstek 1cm
- 'Mora' - čarovník; zakrslý habitus; jehlice modré; roční přírůstek 2cm
- 'Nana' - zakrslý polštářovitý habitus
- 'Nana Glaucia' - zakrslý hustý kulovitý habitus; větve vodorovné; jehlice ploché, zakřivené, tupé a modré
- 'Ostrov nad Ohří' - zakrslý kulovitý bizarní habitus; jehlice bleděmodré až modrošedé, zkroucené; roční přírůstek 4cm
- 'Pendens' - převislá forma A. concolor var. lowiana
- 'Pendula' - převislý habitus; kmen sloupovitý; větve ochable převislé
- 'Pigglemee'/'Piggelmee' - zploštěle kulovitý rozkladitý habitus; výška 30cm; jehlice krátké, dlouhé 1,5cm, zakřivené, bleděmodré; roční přírůstek 2,5cm
- 'Pineola Dwarf' - vzpřímený 1/2zakrslý habitus; pomalý růst
- 'Pyramidalis' - kuželovitý habitus; větve vystoupavé; jehlice tupé a ploché
- 'Recurva' - jehlice mladých větví ohnuté k větví, dlouhé 3 - 3,5cm, na konci se zkracují do délky 0,5 - 1cm, špičaté
- 'Rochester' - široce vzpřímený pyramidální habitus; v 10ti letech výška 4,5m; jehlice modré, dlouhé
- 'Schrammii' - jehlice rovné, 2řadé, modré, ve tvaru V
- 'Scooter' - čarovník; hustý zakrslý habitus; jehlice zelené; roční přírůstek 3 - 4cm
- 'Select Blue' - jehlice modré
- 'Sherwood Blue' - otevřený pyramidální řídký habitus; jehlice stříbřitěmodré, krátké
- 'Sidekick' - kompaktní zakrslý habitus; jehlice modré; roční přírůstek 2,5cm
- 'Stanwood' - čarovník; kompaktní habitus; jehlice kratší, modrozelené; roční přírůstek 2,5cm
- 'Swifts Silver' - jehlice modré
- 'Topinka' - zploštělý habitus; jehlice modré, dlouhé 2cm; roční přírůstek 8 - 10cm
- 'Variegata'/A. lowiana var. variegata - jehlice bílopestré
- 'Violacea'/f. violacea/'Blue Saphir' - hustý kulovitě protáhlý habitus; stříbřitěmodré jehlice; roční přírůstky 4cm

- 'Violacea Fastigiata' - modravý nádech, kuželovitý habitus
- 'Violaceous Prostrate' - nízký rozprostřený habitus; jehlice bledě stříbromodré
- 'Wattezii' - jehlice při rašení světležluté, později stříbřitěbílé nebo béžové; pomalý růst
- 'Wattezii Prostrata' - nízký široký habitus
- 'Winter Gold'/'Wintergold' - kuželovitý nepravidelně sloupovitý až vzpřímený habitus; v 10ti letech výška 1,2m, šířka 50cm; jehlice v létě zelené nebo sivozelené, v zimě žluté; roční přírůstek 10cm

Je plně mrazuvzdorná a velmi odolná vůči suchému a znečištěnému ovzduší. Dokáže růst i ve štěrkovitých i zásaditých půdách, ale s dostatkem vlhkosti.

<https://www.rostliny.net/>